

СТАНОВИЩЕ

от доцент доктор Петър Тодоров Тодоров,
Академия по национална и информационна сигурност – гр. Пловдив
Област на висшето образование: 9. „Сигурност и отбрана”
Професионално направление: 9.1. „Национална сигурност”

За научните трудове, представени по конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“, в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана”, професионално направление 9.1 „Национална сигурност“ („Миграционни процеси и рискове за националната сигурност“ (В контекста на киберсигурността и информационната сигурност), обявен в брой № 49/17.06.2025 на „Държавен вестник“.

Кандидат в конкурса: д-р Милош Сврчек, – преподавател в University of Security Management in Košice, Словакия (единствен кандидат по конкурса).

Основание за представяне на становището – участие в състава на научно жури, определено със заповед на Ректора на Академия по национална и информационна сигурност – гр. Пловдив № 105/05.01.2026 г.

Пловдив, 2026 г.

1. Кратка информация за кандидата в конкурса

В конкурса участва единствен кандидат д-р Милош Сврчек, който притежава докторска степен по международни отношения от Факултета по политически науки и международни отношения, Университет „Матей Бел“ в Банска Бистрица. Основните научни области, в които са публикациите му са дипломатия, международни отношения, науки за сигурността, международно право. Изявен в практиката като квалифициран юрист, политолог и дипломат с опит в законодателството, законотворчеството и секторното строително право са доказателство високата експертиза на кандидата.

От представените документи е видно, че единственият кандидат по обявения конкурс притежава научно-изследователски и административен капацитет в съответствие с изискванията на процедурата.

2. Съответствие на количествените резултати от научната и преподавателската дейност на кандидата с минималните национални изисквания за заемане на академична длъжност „доцент“.

Представените в настоящият конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ д-р Милош Сврчек материали отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за неговото прилагане.

Той е представил за рецензиране следните научни трудове, които са разпределени, както следва:

- една самостоятелна монография на английски език – 100 точки;
- една публикувана монография, която не е представена като основен хабилитационен труд - 100 точки
- една самостоятелна книга на базата на защитен дисертационен труд – 75 точки

- Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани сборници: 12 самостоятелни и 6 в съавторство – сумарно 150 точки.

Посочените цитирания в монографии и колективни сборници с научно рецензиране са 2 бр. – 20 точки, а цитиранията в нереферирани научни списания с научно рецензиране са 6 бр. – 30 точки.

От направения общ анализ на публикациите, считам, че кандидатът има качества на научен работник, с широки мащабни познания в сферата на своите изследвания, а публикуваните материали представляват интерес не само за тесни специалисти.

Научната продукция на д-р Милош Сврчек е тематично фокусирана, а създадените от него трудове се отличават с интересни авторски тези. В своята цялост научните му разработки изцяло отговарят на темата на обявения конкурс и представят своя автор като последователен изследовател с изяви интереси в областта на сигурността правните науки. Обстойният анализ на продукцията на кандидата показва, че заглавията, представени за рецензиране покриват академичните изисквания и стандарти.

Справката за изпълнението на минималните национални изисквания за заемане на академична длъжност „доцент” в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана”, професионално направление 9.1. „Национална сигурност” за д-р Милош Сврчек показва 525 точки, при необходими 400.

Преподавателска му дейност е свързана с водене на лекции и упражнения по търговско право, дипломатическо право, юриспруденция, геополитика и други правни дисциплини. Академичният профил на кандидата показва солидна педагогическа подготовка съчетана с владенето на правната материя, както и необходимия му практически опит го утвърждават като авторитетен лектор.

3. Основни научни резултати и приноси

Предложените за оценка от кандидата публикации съответстват на предметната област на обявения конкурс, а основните научни резултати и приноси на представените от автора трудове са свързани с развитие на съществуващите и генериране на нови знания в несъмнено значимата и фундаментална област на сигурността. В този контекст оригиналните научни приноси на кандидата, които той реализира в две направления – научни и научно-приложни, могат да се открият както в представените монографии, така и в приложените за рецензиране публикации.

Приносният дял на научната продукция на кандидата е представен в трудове от различен формат (съгласно Списък на научноизследователските трудове и публикации), формулирани в две основни насоки :

- теоретични приноси:

1. Направен е цялостен анализ на организираната престъпност като основна глобална заплаха за сигурността, включително критичен преглед на липсата на унифицирано определение за „организирана престъпност“, което възпрепятства ефективните контрамерки и рискува прекомерно широко прилагане на държавни правомощия за сметка на гражданските права и свободи. Това представлява основен научен принос в монографията „Организирана престъпност – предизвикателства за развитието на сигурността в рамките на Европейския съюз“;

2. Направена е систематична класификация и задълбочен анализ на избрани форми на организирана престъпност (насилствени престъпления, икономически престъпления, пране на пари, трафик на хора, трафик на наркотици и корупция), като се подчертават техните характеристики и еволюция в контекста на ЕС и Словакия;

3. Направена е оценка на националните (словашко наказателно право) и международните правни инструменти срещу организираната престъпност, с

акцент върху формите на международно сътрудничество (конвенции и рамки на ООН, ЕС и Съвета на Европа);

4. Формулирана е дефиниция за образованието по сигурност като „защитна бариера“: Авторът развива иновативната теза, че специализираното security education не е само педагогически процес, а елемент от националната сигурност, действащ като превантивна бариера срещу тероризма и хибридните заплахи.

- приложни приноси

1. Предложената за рецензиране монография служи като образователен ресурс за студенти в учебни програми като „Защита на лицата и собствеността“ и „Науки за сигурността“, предоставяйки нови знания на по-широката академична и професионална общност и подкрепяйки обучението на специалисти по сигурност, занимаващи се с транснационални заплахи.

2. Авторът предлага интегриран модел, в който социалните (бедност, престъпност) и природните (климат, ресурси) заплахи се разглеждат като взаимосвързани последици от демографската експанзия.

3. Актуалността на анализиранияте въпроси насърчава професионалния дискурс и по-нататъшното задълбочаване на знанията в областта на изследванията на сигурността и политиката за сигурност на ЕС.

Считам, че всички приносни моменти в рецензираните трудове са получени с личното участие на автора. Анализът на тематичните области, които се проследяват в цялостната научна продукция на кандидата, дава точна представа за неговите научни интереси и авторското му участие.

4. Становище относно наличието или липсата на плагиатство

В рамките на моите компетенции и достъпните ми източници не съм установил плагиатство в представените публикации. Нямам информация в хода на процедурата да са получавани неанонимни и мотивирани писмени сигнали за плагиатство.

5. Критични бележки и препоръки

По представените материали от кандидата за участие в конкурса нямам критични бележки. Видно е, че авторът представя изследваните обекти и предмети задълбочено и всеобхватно, като се стреми да предложи практико-приложими модели. Счита за удачно да предложи, бъдещите си публикации да популяризира в издания, реферирани и индексирани в световните база данни като Scopus и Web of Science, както и да е налична възможността за запознаване с тях от страна на служителите от службите за сигурност и обществен ред в Р България.

6. Заключение

На основание правно определените критерии и показатели за заемане на академичната длъжност „доцент” и представената от д-р Милош Сврчек научна продукция, давам своята **положителна оценка** и предлагам на уважаемото Научно жури по конкурса да класира кандидата и да се гласува за присъждане на академичната длъжност „доцент” на д-р Милош Сврчек в конкурс за заемане академична длъжност „доцент“ в област на висше образование 9. Сигурност и отбрана, професионално направление 9.1 „Национална сигурност“ („Миграционни процеси и рискове за националната сигурност“ (В контекста на киберсигурността и информационната сигурност), обявен в ДВ бр. №49/17.06.2025 г.

02.02.2026 г.

гр. Пловдив

Изготвил становището:

(доц. д-р Петър Тодоров)